

**РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТЪР - СОФИЯ
ЗА ОПАЗВАНЕ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО
КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО В ЮГОИЗТОЧНА
ЕВРОПА ПОД ЕГИДАТА НА ЮНЕСКО**

ОТЧЕТ НА ДЕЙНОСТТА ЗА 2018 г.

*20 НОЕМВРИ 2018
СОФИЯ*

ОТЧЕТ НА ДЕЙНОСТТА ЗА 2018 г.

Резюме:

С 2018 г. започна новият 6-годишен период на функциониране на Регионалния Център след като премина успешно външна оценка от ЮНЕСКО и подписа ново Споразумение за продължаване на дейността си в София (ноември 2017 г.). Взимайки под внимание направените препоръки в Отчета на оценката и стратегическите цели на ЮНЕСКО, Центърът положи усилия към ефективно планиране на дейностите за годината, чрез които да постигне дългосрочни резултати. Така например съсредоточи своята експертиза и финансови средства за повишаването на капацитета за опазване на нематериалното културно наследство в страните от Югоизточна Европа като организира общо четири семинара – в Босна и Херцеговина, Грузия, Словения и Украйна. Установи се нуждата от подобни дейности в страните от региона като крачка към успешното прилагане на Конвенцията от 2003 г., както и за създаването на успешни политики за нематериално културно наследство на национално ниво. От проведените семинари стана ясно, че подобен тип обучения са от голяма ползва за страните от Югоизточна Европа за подобряването на процеса на идентифициране и инвентаризация на НКН и за разбирането на важността на включването на общностите и носители в процесите по опазване на НКН. За първи път Центърът се включи и в процеса на оценка на нуждите и приоритети в БЮР Македония, а вече и за втора година подкрепи Обучението на учителите от европейския клон на мрежата на ЮНЕСКО.

Друга важна крачка към постигане на дългосрочни резултати беше иницирането и създаването на работещи и ефективни мрежи за опазване на НКН като Университетска мрежа в региона на ЮИЕ, мрежа на неправителствени организации в региона, както и ежегодната подкрепа на Експертната мрежа по нематериално културно наследство в Югоизточна Европа. Тези мрежи се явяват платформа за комуникация и стимулират сътрудничеството в региона на ЮИЕ в различни сфери на НКН.

Центърът също така положи усилия за повишаване видимостта на дейността си на национално и регионално ниво като подкрепи редица фолклорни фестивали, изложби и филмови конкурси, въпреки че някои от тях не бяха приети в плана за дейност. По този начин Центърът създаде добри партньорства на национално и регионално ниво с организации и хора, които работят за популяризирането и за съхранение на нематериалното културно наследство. Също така за първи път Центърът стартира списание „Живи наследства“ с първи юбилеен брой, посветен на първите години от създаването му и на неговите членове от Югоизточна Европа.

Не на последно място, Центърът положи усилия и за повишаване на видимостта си в социалните мрежи, което цели да генерира последователи от младото поколение, което е от голямо значение за създаването на съпричастност към значението на нематериалното културно наследство.

Семинарът за международна помощ, както и създаването на поредица от филми за нематериално културно наследство се прехвърлят за

2019 г., поради недостатъчното време за организацията и намирането на партньори. Онлайн платформата е проект, който за момента е спрян.

В заключение, Центърът успешно реализира одобрените дейности за 2018 г. като съумя да балансира между утвърдени вече дейности, но и да инициира такива в дългосрочен план.

ОТЧЕТ по дейност

1 януари – 17 май 2018 г.

Хронологичен преглед:

1. Семинар по изграждане на капацитет на национално равнище на тема „Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство“, проведен в Любляна, Словения, на 22-26 януари 2018 г. (Дейност 1.1.2. от одобрения План за дейностите за 2017 г.)

В изпълнение на Плана за дейностите за 2017 г., и съвместно с Министерството на културата на Словения и Словенския координатор за НКН, Регионалният център – София организира семинар за изграждане на капацитет на тема „Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство“, който се проведе в град Любляна между 22 и 26 януари 2018 г. Като водещи семинара бяха поканени г-н Николай Вуков и г-жа Тамара Николич Джерич. Целите на семинара бяха да очертае основните понятия, функции и цели на Конвенцията от 2003 г. В него бяха поканени за участие 22 души: предста-

вители на Министерството, на НПО, учени-изследователи и членове на общността. Мнозинството от участниците бяха професионалисти в областта на опазване на културното наследство, които понастоящем се занимават с НКН на национално и местно равнище. Отчетена бе необходимост от подобряване на познанията на наличните професионалисти чрез обучения и отделяне на повече време за НКН в ежедневната им професионална дейност.

Постигнати резултати:

- Повишени познания относно основните понятия, функции и задачи на Конвенцията от 2003 г.;
- Участници, овластени с актуална информация по технически въпроси относно международната и финансовата помощ, както и с програми за повишаване на осведомеността;
- Засилено участие в бъдещи дейности за изграждане на капацитет на повече носители на НКН, НПО и представители на младото поколение, с оглед постигане на по-балансиран диалог.

2. Семинар по изграждане на капацитет на национално равнище на тема „Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство“, проведен в Днипро, Украйна, на 5-9 февруари 2018 г. (Дейност 1.1.3. от одобрения План за дейностите за 2017 г.)

В изпълнение на Плана за дейностите за 2017 г., Регионалният център проведе, съвместно с базирания в Киев Информационно-аналитичен център „Демокрация чрез култура“ и Отдела за култура, малцинствени и регигиозни въпроси на Днепропетровската областна администрация,

семинар на тема „Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство“. Водещи бяха г-н Саша Сречкович и г-жа Анита Вайваде. Обсъждайки основните направления на изпълнение на Конвенцията от 2003 г., семинарът подчерта важността на сътрудничеството между различните общности и институции на национално и регионално, както и на многонационално равнище. Участниците в семинара обсъдиха въпроси като напр. вдъхването на нов живот на елементите на НКН като мярка за тяхното опазване; НКН и ролите на социалните полове; защитата на интелектуалната собственост във връзка с опазването на НКН, и други. За участие в семинара бяха поканени 26 души; постигнат бе баланс между различните групи лица, ангажирани в различни роли в опазването на НКН, като специално бяха застъпени представителите на общността, културните медиатори (служители на НПО и отделни лица), както и представители на министерствата и учени-изследователи. Присъстваха сравнително малко представители на младото поколение, както и сравнително малко мъже. Препръките бяха към подобряване на организацията на семинари чрез обмен на опит с други членове на общността и представители на институциите, повече групова работа и повече видеоматериали за споделяне.

Постигнати резултати:

- Подобро разбиране за ролята на човешките общности на всички етапи от процеса на опазване на НКН;
- Повишена осведоменост на членовете на общността относно възможностите за активно включване в процеса на взимане на решения по разработването на планове и мерки за опазване на НКН.

3. Подготовка на информационна картичка за „Културните прак-

тики, свързани с 1 март”, 1 март 2018 г. в гр. Париж, Франция

Регионалният Център създаде картичка с информация, свързана с честванията на 1-ви март в България, БЮР Македония, Румъния и Република Молдова на английски и френски език, която, заедно с мартеници, бяха раздадени в Централата на ЮНЕСКО. Тази практика е включена в Представителната листа на нематериалното културно наследство като мултинационална кандидатура от гореизброените държави.

Постигнати резултати:

- Повишаване на информираността за елементи на нематериалното културно наследство, подадени като мултинационална кандидатура;

4. VIII Азиатско-европейска среща на министрите на културата (ASEM CMM8), 1-2 март в гр. София, България

VIII Азиатско-европейска среща на министрите на културата (ASEM CMM8) се проведе в София на 1 и 2 март под мотото „Ролята на културата във външните отношения: Пътят напред“. Представител на Центъра взе участие в панел „Засилване на сътрудничеството в областта на културното наследство“ като представи дейността на Сдружението.

Постигнати резултати:

- Популяризиране на дейността на Регионалния Център на глобален форум;

5. Участие в международна конференция „Културно наследство:

за една по-устойчива Европа“ и представяне на фотоизложба „Пътешествие из живите традиции: нематериалното културно наследство в региона на Югоизточна Европа“, 27 март – 4 април 2018 г. в гр. Пловдив, България

На 26 и 27 март 2018 г. представители на Центъра взеха участие в международна конференция на тема „Културно наследство: за една по-устойчива Европа“, организирана от Министерство на културата на Република България и Европейската комисия. Събитието се проведе под знака на Европейската година на културно наследство. По време на това събитие, Центърът представи фотоизложба на тема „Нематериалното културно наследство в региона на Югоизточна Европа“ в периода 26 март до 4 април в Баня Старинна, както и филми за нематериално културно наследство.

Постигнати резултати:

- Повишаване на информираността на широката публика и особено на млади хора относно НКН в Югоизточна Европа;
- Засилена подкрепа на държавите от Югоизточна Европа в процеса на популяризирането на елементи на НКН;

6. Научна конференция на тема „Нематериалното културно наследство: самобитност, приемственост, опорочаване“, 28 март 2018 г. в гр. София, България

Конференцията се организира от Фондация „Арете-Фол“, катедра „Културно-историческо наследство“ при Университета по библиотекозна-

ние и информационни технологии и катедра „Етнология“ при Софийския университет „Св. Климент Охридски“, в партньорство с Регионалния Център. Събитието се проведе на 28 март в УниБит.

Постигнати резултати:

- Повишени знания и разбиране на основните понятия и концепции на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство;

7. Разработване на казуси за нематериалното културно наследство и устойчивото развитие в страните от Югоизточна Европа, месец март 2018 г. (дейност 1.3. от приетия план за дейност за 2017 г.)

Целта на тази дейност беше да се разработят казуси, свързани с опазването на нематериалното културно наследство и устойчивото развитие в региона на Югоизточна Европа, които да бъдат използвани при провеждането на семинари в рамките на глобалната програма на ЮНЕСКО за повишаване на капацитет на национално ниво. Методологията е разработена на базата на дългогодишната практика на ЮНЕСКО в тази област. Центърът възложи на двама експерти от мрежата на обучители на ЮНЕСКО да разработят по пет казуса, отнасящи се до нематериалното културно наследство и устойчивото развитие в страните от Югоизточна Европа, в съответствие с програмата и изискванията на ЮНЕСКО. Казусите са включени в онлайн библиотеката на ЮНЕСКО по същата тема.

Постигнати резултати:

- Засилена подкрепа за провеждането на обучения на глобалната мрежа на обучители на ЮНЕСКО

8. Дни за нематериалното културно наследство, 11-14 април 2018 г. в гр. София, България

Проектът „Дни на нематериалното културно наследство“ бе проведен в София в периода 11-14 април, на 11 май и на 20 юли 2018 г. Основната му цел бе да създаде траен интерес към националното живо наследство и неговия контекст в Региона и в Европа. Вниманието бе насочено към столичани и гостите на София, и основно към младите хора, които, чрез изпълнения на фолклорни формации, представяне на изложби и прожекции на документални филми, имаха възможността да се запознаят с българското нематериално културно наследство. Регионалният център проведе две кръгли маси, свързани с правната рамка за опазване на нематериалното културно наследство и популяризирането му в градска среда. Проектът завърши с прожекция на документалния филм „Силата да възраждаш“ и дискусия на тема: „Възможното Възраждане – ще съживят ли младите днес традициите на своите предци“. В нея участие взе авторът на филма и телевизионната поредицата „България от край до край“, г-н Йордан Димитров, както и други известни етнографи и културолози.

Проектът бе изпълнен от Регионалният център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО с финансовата подкрепа на Столична община, Програма „Ев-

ропа“ 2018, в партньорство със Столична библиотека.

Постигнати резултати:

- Повишени знания и разбиране на основните понятия и концепции на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство;
- Повишаване на информираността на широката публика и особено на млади хора относно НКН в Югоизточна Европа;

9. Фото изложба в партньорство с ННЕК-ЮНЕСКО, 27 януари – 30 юни в гр. София, България

Във връзка с Председателството на Р. България на Съвета на ЕС и популяризирането на културно-историческото ни наследство, Регионалният център подкрепи изложба от фотоси, заснети от студентски експедиции, организирани от ННЕК-ЮНЕСКО. Изложбата бе открита на 27 януари и приключи в края на юни.

Постигнати резултати:

- Повишаване на информираността на широката публика и особено на млади хора относно НКН в Югоизточна Европа;

10. Участие в Информационна сесия в Централата на ЮНЕСКО, 20 април 2018 г. в гр. Париж, Франция

През месец април в зала II в Централата на ЮНЕСКО в Париж се проведе Информационна сесия за глобалната рамка на очакваните резултати по Конвенцията за опазване на нематериалното културно на-

следство. Целта на тази среща беше да представи глобалната рамка и практическото ѝ приложение в държавите-страни по Конвенция 2003, според решение на Комитета за опазване на нематериалното културно наследство през 2017 (Решение 12. COM 9).

Постигнати резултати:

Повишени знания и разбиране на основните понятия и концепции на Общата рамка на очакваните резултати по Конвенцията от 2003 г.

11. Участие в Discover EU, 3 май в гр. Брюксел, Белгия

Пилотната програмата #DiscoverEU цели подпомагане пътуването из Европа на млади хора от Европейския съюз, за да се припознаят като европейци, да изградят приятелства в други държави и да продължат общуването с други европейски младежи. Регионалният център участва в мрежата на заинтересованите страни за разпространение на програмата.

Постигнати резултати:

- Повишени знания и разбиране на основните понятия и концепции на Европейски програми;

ОТЧЕТ по дейност

17 май – 19 ноември 2018 г.
Хронологичен преглед:

12. Организиране и провеждане на Общото събрание на Регионалния център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО, 17 май 2018 г. в гр. София, България (дейност 5.1. от приетия план за дейност за 2018 г.)

Седмото заседание на Общото събрание на Регионалния център се проведе на 17 май 2018 г. в хотел Новотел в град София, България. Членовете на ОС от държавите членки дискутираха и приеха основните документи на Сдружението – устав, отчет на дейността за 2017 г., работен план за 2018 г., както и финансовите документи. Гласува се новият Изпълнителен директор, приеха се процедурните правила за подбор на университети и за подбор на междуправителствени и неправителствени организации в Общото събрание на Центъра. Съгласно дневния ред на заседанието, програмата на срещата бе успешно изпълнена.

13. Представяне на Фотоизложбата на Регионалния център за опазване на нематериално културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО в РИМ - Русе на 19 май 2018 г. в гр. Русе, България

В рамките на инициативата „Нощ на музеите, съвместно с РИМ - Русе в

програмата на музея “Петнайста пълна нощ в музея” беше представена на фотоизложбата „Пътешествие из живите традиции: нематериалното културно наследство в региона на Югоизточна Европа“, посветена на елементи на нематериалното културно наследство на държавите-членки на Центъра, която направи своята премиера по време на Общото събрание през 2017 г. Регионалният Център подкрепи представянето пред русенска публика на съставите „Джамал“ и „Буенец“ от националната представителна листа „Живи човешки съкровища“.

Постигнати резултати:

- Популяризиране на нематериалното културно наследство;
- Разширени нови аудитории, особено от млади хора запознати с НКН и неговото опазване;

14. Семинар по изграждане на капацитет на национално равнище на тема „Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство“, проведен в град Сараево, Босна и Херцеговина, на 28-31 май 2018 г. (Дейност 1.1.1. от одобрения План за дейностите за 2018 г.)

Като последващо събитие от предишните семинари за съставяне на списъци на нематериалното културно наследство, проведени през 2012 г., и оценката на нуждите, извършена през 2017 г., този семинар, организиран от Регионалния център – София в тясно сътрудничество със Секция Нематериално културно наследство на ЮНЕСКО, бе на тема „Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наслед-

ство“. Той бе осъществен в партньорство с Министерството на външните работи на Босна и Херцеговина и Националната комисия за ЮНЕСКО на страната. Като лектори бяха поканени г-жа Панайота Адрианопулу (Гърция) и г-жа Мери Кумбе (Албания). Задачите на семинара в Сараево бяха най-вече да очертае основните понятия, функции и цели на Конвенцията от 2003 г. в съответствие с основните нужди на страната. Отчитайки желанията и нуждите на местните организатори, фасилитаторите се съсредоточиха приоритетно върху анализ на основните понятия от Конвенцията, особено свързаните с участието на общността, с взаимовръзката между НКН и устойчивия растеж, както и с изясняването на понятията за живо наследство. В допълнение, водещите наблегнаха върху перспективите на международната помощ и Фонда за НКН, както и върху понятието за споделеното живо наследство и потенциала за многонационално сътрудничество в подготовката на номинации.

В обучението се включиха 25 участници, пряко ангажирани в прилагането на Конвенцията от 2003 г., като представители на държавни институции, музейни експерти, служители в НПО и студенти. Препоръката към бъдещите дейности за изграждане на капацитет бе да се подобри координацията между местните организатори, Софийския център и Регионалното бюро на ЮНЕСКО с оглед по-удачно подбиране на времето на провеждане. Включването на представители на младото поколение и балансираното разпределение на участниците по географски признак са също от ключово значение за постигане на по-добро въздействие на дейностите за изграждане на капацитет.

Постигнати резултати:

- Подобрено разбиране на участниците и повишен капацитет по отношение на идентифициране и опазване на НКН, ролята на общностите и възможностите, предосдавяни по линия на международната помощ и регионалното сътрудничество;
- Подобрена координация между властите и заинтересованите лица и институции в Босна и Херцеговина, Софийския център и ЮНЕСКО;
- Подобряване на балансираното участие на заинтересовани лица и институции от отделните съставни части на Босна и Херцеговина;
- Повишена информираност и засилена ангажираност на представителите на младото поколение по отношение опазването на НКН.

15. Участие в Седма сесия на Общата Асамблея на държавите-страни по Конвенция 2003, 4-6 юни 2018 г. в гр. Париж, Франция (дейност 4.4. от приетия план за дейност за 2018 г.)

Седмата сесия на Генералната Асамблея на държавите страни по Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство се проведе в Централата на ЮНЕСКО в Париж от 4 до 6 юни 2018 г. Присъстваха представители на 177 държави и беше организирана платформа за дискусия и споделяне на опит между различните участници, работещи в сферата на нематериалното културно наследство. В срещите участваха представители на държавите страни по Конвенцията, НПО организации, както и младежки организации и членове на общности, носители на НКН.

Постигнати резултати:

- Поддържане на партньорски отношения с представители на различни институции и държави в световен мащаб;

16. 6-та среща на категория 2 центрове за нематериално културно наследство, 7 юни 2018 г. в гр. Париж, Франция (дейност 4.4. от приетия план за дейност за 2018 г.)

Шестата среща на категория 2 центрoвете за нематериално културно наследство се състоя на 7-ми юни след приключване на Генералната Асамблея. Тя беше разделена на 2 сесии – първата, водена от Секретариата на Конвенцията от 2003 г., представи информация за приоритетите на финансиране по Конвенцията, програма 39С/5 и индикатори, както и ролята на центрoвете от категория 2 в прилагането на Конвенцията. Втората сесия беше посветена на дискусии за възможни начини за сътрудничество между центрoвете и Секретариата, трудностите, с които центрoвете се сблъскват при ежедневната си работа за прилагането на Конвенцията, както и за процеса на подновяване на Споразумението му държавата домакин на център от категория 2 и ЮНЕСКО. Представители на Регионалния Център взеха активно участие в срещата като споделиха опита на Сдружението през изминалите години.

Постигнати резултати:

- Укрепване и засилване на сътрудничеството между ЮНЕСКО и центрoвете категория 2;
- Подобряване на сътрудничеството и комуникацията между категория 2 центрoвете с цел създаване на функционираща световна мрежа за нематериално културно наследство;

17. „Преоткриване на наследства“: кръгла маса и мобилна изложба, 5 юни 2018 г. в гр. София, България (дейност 3.2. от приетия план за дейност за 2018 г.)

Регионален Център – София, ЮНЕСКО подкрепи провеждането на втора кръгла маса на тема „Университетът среща музея: нематериалното културно наследство и неговото презентирание и експониране“ на 5 юни 2018 г. в Нов български университет. Дискусиите разгледаха университета и музея – субекти на общи дейности, като целта бе да дискутират, да споделят и да изграждат общи концепции. Кръглата маса се организира със съдействието на ПУ „Паисий Хилендарски“, РИМ – Русе и РЕМ - Пловдив. В същия ден бе открита и мобилната изложба „Преоткриване на наследства“ в Галерия „Сан Стефано“. Тя е съвместна проява между Регионалния център и НБУ под знака на Европейската година на културно наследство (2018). Чрез фотографска експозиция бе представен един нов поглед към културното наследство.

Постигнати резултати:

- Повишаване на информираността на широката публика и особено на млади хора относно НКН;
- Демонстриране на добри практики за включване на НКН в творческите и креативните индустрии.

18. Създаване на университетска мрежа за опазване на нематериалното културно наследство, 8 юни 2018 г. в гр. София, България

(дейност 4.1. от приетия план за дейност за 2018 г.)

По инициатива на Регионалния център на ЮНЕСКО в София на 8 юни 2018 г. бе създадена Университетска мрежа за опазване на нематериалното културно наследство. Тя включва представители на университетите от всички държави членки на Регионалния център. По време на учредителната среща, участниците от Албания, Босна и Херцеговина, България, БЮР Македония, Гърция, Грузия, Кипър, Молдова, Хърватия и Украйна се обединиха за идеята за осъществяване на съвместни проекти за обмяна на проучвания, учебни материали и възможно създаване на учебни програми за НКН. Дискусиите се базираха на резултатите от предварително разпратената анкетна карта до университети от региона на Югоизточна Европа, които дадоха конкретна информация за създаването и функционирането на учебни програми за нематериално културно наследство във висшите училища съобразно националния им контекст. Участниците в срещата се позоваха и на заключенията на ЮНЕСКО за важната роля на университетите в обучението на бъдещите ръководители в национален и международен план, които ще взимат решения относно опазването на нематериалното културно наследство. На срещата бяха дефинирани целите на мрежата, бъдещи съвместни инициативи и начина на комуникация.

Постигнати резултати:

- Развитие на активна и работеща мрежа чрез обмен на информация и бъдещо сътрудничество;
- Разбиране на актуалната ситуация на включване на НКН в университетите в региона;
- Засилена комуникация между университетите, изследователи, институ-

циите, отговорни за опазване на НКН и носители;

19. Участие в 4-та, 5-та и 6-та среща на комитета на заинтересованите страни, 6-8 март; 4-5 юни; 8 ноември в гр. Брюксел, Белгия и гр. Лайпциг, Германия

В началото на март и началото на юни, представител на Регионалния Център взе участие в 4-тата и 5-та среща на заинтересованите страни в гр. Брюксел като събитието стартира със съвместна среща на националните координатори на Европейската година за културно наследство от държавите членки на Европейския съюз. През ноември на 6-тата среща в гр. Лайпциг беше направена оценка на ЕГКН 2018 г. и как успешните инициативи ще бъдат използвани в бъдещ план.

Постигнати резултати:

- Поддържане на партньорски отношения с представители на различни институции и държави в световен мащаб;

20. Участие в Срещата на върха за Европейското културно наследство, 18 – 24 юни 2018 г. в гр. Берлин, Германия

Срещата на върха за Европейското културно наследство се проведе от 18–24 юни 2018 г. в Берлин, Германия под мотото „Споделяме наследство – споделяме ценности“. Регионалният център като част от мрежата на заинтересованите страни, които дават логото на ЕГКН 2018, се включи в две събития: Вечер на европейското наследство (21.06.2018

г.) и Конференция „Дебат за европейска политика“ (22.06.2018 г.).

Постигнати резултати:

- Поддържане на партньорски отношения с представители на различни институции и държави в световен мащаб;

21. Подкрепа на Фестивала „Балканска палитра“, 24 юни 2018 г. в гр. София, България (подкрепа на извънредни дейности)

На 24 юни 2018 г. в София бе проведен фестивалът „Балканска палитра“, организиран от Сдружение „Глобално творчество“ в партньорство с Международния женски клуб в София, със съдействието на културните служби на посолствата на Албания, БЮР Македония, Сърбия и други балкански страни и със специалното съдействие на Културно-информационния център на БЮР Македония в София. Посветен на Международното десетилетие за сближаване на културите и на Европейската година на културното наследство, той представи традиционна за региона музика, танци и кухня. Посетителите му имаха възможността да се запознаят с културни обичаи и традиции от Албания, България, Гърция, БЮР Македония, Румъния и Сърбия. Празникът на балканските култури се проведе под патронажа на Българското министерство на културата, с подкрепата на Столична община и Регионален център – София, ЮНЕСКО.

Постигнати резултати:

- Повишаване на информираността за нематериалното културно наслед-

ство и неговото опазване на регионално ниво;

- Повишаване на информираността на широката публика и особено на млади хора;

22. „Алея на занаятите“ по време на музикалното турне One Love Tour (подкрепа на извънредни дейности)

Единственото музикално турне между България и БЮР Македония, което цели сближаването на двете съседни държави. Регионалният център организира инициатива „Алея на занаятите“ в партньорство с One Love Tour. Чрез нея Центърът представя, подкрепя и популяризира българските занаяти. Първото издание на „Алея на занаятите“ се проведе в гр. Скопие на 16 юни, следващото в гр. София на 30 юни, в гр. Банско - на 21 юли и в гр. Русе на 8-ми септември 2018 година. По време на „Алея на занаятите“ майстори от различни краища на България демонстрираха техниката и изкуството на традиционния български занаят: от дърворезба и дървостругарство, през бродирането на калюферска дантела и създаването на накити от мъниста до плъстенето на вълна.

Постигнати резултати:

- Повишаване на информираността за нематериалното културно наследство и неговото опазване на регионално ниво;

23. Участие в професионален форум за документално кино, посветено на нематериалното културно наследство – Filming ICH (дей-

ност 1.4. от приетия план за дейност за 2018 г.)

Деветото издание на Международната програма за обучение по разработване на проекти с фокус документални режисьори от Балканите или които работят по теми, свързани с Балканите (Docu Rough Cut Boutique) се проведе в периода 8-12 май 2018 в Гьоте институт. Регионалният център участва като наблюдател в обучението. Целта на обучението беше да запознае балканските документалисти със задълбочени практически и теоретични знания за аудиовизуалния сектор в Европа. В обучението бяха включени 2 екипа, представящи проект в развитие за документален филм за нематериално културно наследство.

До 15 септември 2018 г. режисьори, етнологзи или антрополози, които развиват проекти за документални филми, свързани с нематериалното културно наследство имаха възможността да кандидатстват в първото издание на професионалния форум за документално кино, посветено на НКН – Filming ICH. Бяха получени 16 проекта: The last transhumance – Romania; Three on a hill – Romania; Steps in fire – Bulgaria; Armenian dreamers – Armenia; Flotacija – Serbia; The Journey – Moldova; Merry Cemetery – Romania; Koliatsou in Athens – Greece; La Blouse Roumaine – Romania; Quantum of Clean – Serbia; Tarara – Croatia; LoveLand – Bulgaria/Poland; The Silk Thread – Serbia; Making an interview with a poltergeist – Romania; Elizabeta Konevska – FYR of Macedonia; Skopje, Texas – FYR of Macedonia).

В Белград, по време на 27-мия Международен фестивал на етнологията филм (9-13 октомври) в рамките на два работни дни (9-11 октомври), избраните участници от първия етап (6 проекта: The last transhumance

– Romania; Flotacija – Serbia; The Journey – Moldova; Merry Cemetery – Romania; Koliatsou in Athens – Greece; Tarara – Croatia;) работиха с професионалисти от филмовата индустрия за оформяне на своите проекти и тяхното представяне пред международно жури.

Проектът Flotacija – Serbia беше отличен с грамота и награда на стойност 500 Евро от Регионалния Център; проектът Merry Cemetery – Romania получи наградата на Балканския Документален Център за участие в една от обучителните програми, които ежегодно организира.

Партньори на Регионалния център при реализиране на събитието бяха Международен фестивал на етнологията филм, Белград и Балкански Документален Център.

Постигнати резултати:

- Повишени капацитети за визуалното документиране на елементи на нематериално културно наследство и създаването на документални филми за НКН;
- Популяризиране на добри практики за визуално документиране на елементите на нематериалното културно наследство;

24. Обучение на обучители от европейския клон на мрежата на ЮНЕСКО, 17-20 септември 2018 г. в гр. София, България (дейност 1.2. от приетия план за дейност за 2018 г.)

За втора поредна година Регионалният център подкрепи провеждането на обучение на обучители от европейския клон на мрежата на ЮНЕСКО.

То беше съвместна организация на Центъра и Отдела за нематериално културно наследство (ЮНЕСКО). Обучението стартира на 17 септември и продължи 4 работни дни. Това мащабно събитие събра в София над 25 международни експерти, които провеждат обучения по теми, свързани с нематериалното културно наследство, както и представители на ЮНЕСКО и на Регионалното бюро за наука и култура във Венеция. В рамките на обучението, участниците обмениха опита си за създаването на политики в областта на нематериалното културно наследство на национално и регионално ниво, разгледаха подготвените от ЮНЕСКО учебни материали по тази тематика, обсъдиха Рамката на резултатите за периодичното отчитане по Конвенцията от 2003 г., а също така и дискутираха полезността и бъдещето на мрежата. Накрая Изпълнителният Директор на Центъра и началник отдела „Изграждане на капацитет и политики за наследство“ в Секция за НКН на ЮНЕСКО връчиха сертификати на експертите.

Постигнати резултати:

- Повишени знания и компетенции на обучители от европейския клон на мрежата на ЮНЕСКО за предоставяне на подкрепа за разработването на политики в областта на НКН;
- Предоставен практически опит за използване на учебните материали, подготвени от ЮНЕСКО, включително материалите за развитие на политики и релевантни насоки;
- Споделен опит от изпълнението на политики в областта на НКН в европейски контекст;

25. Оценка на нуждите и приоритетите за прилагане на Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство в БЮР Македония (дейност 1.1.2. от приетия план за дейност за 2018 г.)

Регионалният Център за първи път подкрепи провеждането на оценка на нуждите и приоритетите за прилагане на Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство в БЮР Македония. Това е съвместен проект с Регионалното бюро за наука и култура, Венеция и държавата домакин.

Постигнати резултати:

- Идентифициране на националните нужди от обучение с цел планиране на бъдещи дейности за повишаване на капацитети;
- Засилена подкрепа на държавите от Югоизточна Европа в процеса на прилагането на Конвенцията от 2003 г. на национално ниво;

26. 12-та годишна регионална среща на експерти по нематериално културно наследство от Югоизточна Европа, 25-26 октомври в гр. Любляна, Словения (дейност 4.3. от приетия план за дейност за 2018 г.)

За поредна година, Регионалният център подкрепи провеждането на експертната среща, наложила се като регионална платформа за споделяне на знания, опит и добри практики за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа, както и за стимулиране на регионалното сътрудничество в тази област. Тази година домакин беше Словения - Министерството на културата на Словения, Национална комисия на Словения за

ЮНЕСКО, Словенски етнографски музей като темата на срещата бе „Ролята на музея за опазване на нематериалното културно наследство“. Участниците са експерти от страните от Югоизточна Европа.

Постигнати резултати:

- Засилване на сътрудничеството в региона на Югоизточна Европа за опазването на нематериалното културно наследство;
- Поддържане на ефективна и работеща мрежа в сферата на нематериалното културно наследство;
- Ежегодна обмяна на добри практики и споделяне на прогрес и опит в опазването на НКН в региона на Югоизточна Европа;

27. Панаир на музейни изложби, 24-26 октомври 2018 г., гр. Русе (подкрепа на извънредни дейности)

Регионалният Център организира кръгла маса на тема „Нематериалното културно наследство – между образователни програми, общуване и интерактивно споделяне“, която се проведе на 24 октомври 2018 година в рамките на Панаира на музейни изложби в град Русе. Целта на събитието беше да положи основа за разработването на образователна програма в мобилен и електронен вариант за обучение на музейни специалисти. Основни партньори на събитието бяха АЕК „Етъра“, Регионален исторически музей-Русе и Нов български университет.

Постигнати резултати:

- Обмяна на добри практики и споделяне на опит за опазването на нема-

териалното културно наследство;

28. Празничен концерт посветен на Деня на народните будители 1-ви ноември, 3 ноември 2018 г. в гр. София, България (подкрепа на извънредни дейности)

В рамките на годишната програма на Международния съвет на организаторите на фестивали за фолклор и традиционни изкуства CIOFF – Асоцииран статут към ЮНЕСКО – Национална секция за България и Регионалният Център организираха Празничен концерт, посветен на Деня на народните будители 1-ви ноември, който се състоя на 3 ноември от 19:00 ч. в концертна зала в град София. За участие в концерта бяха поканени водещи фолклорни ансамбли от София като те представиха най-новите си постановки, съхраняващи българското традиционно и културно наследство.

Постигнати резултати:

- Повишаване на информираността на широката публика и особено на млади хора относно НКН;
- Поддържане на партньорски отношения с представители на неправителствени организации;

29. Семинар за изграждане на капацитет на национално ниво на тема „Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство“, 5-9 ноември 2018 г. в гр. Тбилиси, Грузия

(дейност 3.1. от приетия план за дейност за 2018 г.)

В контекста на глобалната програма на ЮНЕСКО за повишаване на капацитет за опазване на нематериалното културно наследство и в изпълнение на работния план, Регионалният център проведе обучение на тема „Прилагане на Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство“ в гр. Тбилиси, Грузия. Както и при другите успешно проведени обучения, двама обучители от европейския клон на мрежата на ЮНЕСКО проведоха 5-дневния семинар за експерти на национално ниво, които работят в сферата на нематериалното културно наследство.

Постигнати резултати:

- Повишени знания и разбиране на основните понятия и концепции на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство;
- Засилена подкрепа на държавите от Югоизточна Европа в процеса на прилагането на Конвенцията от 2003 г. на национално ниво;
- Повишен капацитет на заинтересованите страни, работещи в областта на нематериалното културно наследство на национално ниво;

30. Юбилеен брой на издание „Живи наследства“ на Регионалния Център (дейност 2.2. от приетия план за дейност за 2018 г.)

В изпълнение на работния план, Регионалният център стартира подготовка на списание „Живи наследства“ и първия му юбилеен брой, който представя Центъра и неговото функциониране в първите 6 годи-

ни от подписването на Споразумението между Република България и ЮНЕСКО (през 2010 г.). Включва информация за учредителите на Центъра, представителите на страните членки в Югоизточна Европа, интервюта с ключови представители на институции и кратка информация за прилагането на Конвенцията от 2003 г. в държавите от региона. То ще бъде в печатна и електронна форма като се очаква да се издаде до края на годината.

Постигнати резултати:

- Увеличен брой публикации, свързани с НКН в региона на ЮИЕ;
- Популяризиране на нематериалното културно наследство и Конвенцията от 2003 г.;
- Повишено внимание към елементи на НКН и неговото опазване;

31. Създаване на мрежа на неправителствени организации активни в сферата на опазването на нематериалното културно наследство (действие 4.2. от приетия план за дейност за 2018 г.) – в процес

Регионалният Център стартира картографиране на неправителствените организации, активни в областта на опазването на нематериалното културно наследство в региона на ЮИЕ. Целта на инициативата е да насърчи участието на тези организации в процесите по опазване и популяризиране на НКН. Центърът създаде информационен формуляр, който ще бъде разпространен до контактните точки на Центъра с молба за ангажиране на НПО от държавите от ЮИЕ и включване в процеса на картографиране.

Постигнати резултати:

- Идентифициране на неправителствени организации от региона на ЮИЕ;
- Разширяване и поддържане на ефективна и работеща мрежа от представители на общности от региона на Югоизточна Европа;

32. Други

С цел популяризиране на дейността на Регионалния център бяха проведени редица срещи и бе разширена мрежата от партньори с университети, музеи и неправителствени организации. Добри примери са Университета в Атина, Университета в Кипър, Университета Баня Лука в Босна и Херцеговина, Нов български университет, Пловдивски университет и други. Сред успешните партньорства на Регионалния Център могат да се отличат и създадените контакти с Регионалния исторически музей – Русе и Етнографския музей в Пловдив.

Беше сключен договор с ПР агенция, която успешно наслагва образа на Регионалния център в медийното и публичното пространство, освен това успя да привлече интереса на нова публика към събитията и дейностите на Центъра чрез използването на инструментите на социалните мрежи.

С цел повишаване на капацитета и познанията на постоянния екип бяха организирани обучения по културен мениджмънт по програма на Столична община и Гьоте институт.